

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีการศึกษา 2566
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค.214 สวัสดิการสังคมกับระบบการคุ้มครองทางสังคม 3 (3-0-6)
 (SW214 Social Welfare and Social Protection)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
3200/04	อ.ดร.กฤษฎา วีระโกศลพงศ์	Krittheer@tu.ac.th	ชั้น 6 ห้อง 618

ช่องทางการเข้าห้องเรียนออนไลน์ (หากมี) Microsoft Team ห้องเรียนตามชื่อวิชา+ภาค/ปีการศึกษาปัจจุบัน

2. วันและเวลาบรรยาย

Section : 3200/04

ศูนย์รังสิต : วันพฤหัสบดี เวลา 09:30-12:30 น. ห้องบรรยาย SC3-M08

(กรณีที่มีเหตุจำเป็น แล้วต้องสอน online อาจารย์จะแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 5 วัน)

วันสอบ

สอบกลางภาค วันศุกร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2567 เวลา 9.00 – 10.30 น.

สอบปลายภาค วันศุกร์ที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 เวลา 9.00 – 12.00 น.

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

- 1) แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคมไทย
- 2) แนวคิดพื้นฐานของความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ
- 3) แนวคิดเกี่ยวกับระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคมและ โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม
- 4) การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ
- 5) ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้ง องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคม ความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคม โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์ และการพัฒนามนุษย์

ภาษาอังกฤษ

Concepts, principles, and development of social welfare systems and human security; human rights and social justice; basic rights under constitution; social security and social protection; social safety nets; social risk management from economic and social crisis and calamities; components, principles, mechanisms, roles and significance of social welfare systems at different levels and their effects on human security and human development

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ			5. การวิเคราะห์ การ สื่อสารและการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ					6. ทักษะการ ปฏิบัติทาง วิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4
/	/	/	/	/	/			/	/		/	/	/		/		/		/	/			/

คุณธรรม จริยธรรม

- 1) ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลายและเคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน
- 2) มีสำนึกรับผิดชอบในการสร้างสังคมที่เป็นธรรม ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ
- 3) ตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรบริการและโอกาสที่จำเป็น
- 4) ดำเนินถึงผลประโยชน์และความปลอดภัยของกลุ่มเป้าหมายทางการวิจัยและ (ผู้ให้ข้อมูล) ผู้ใช้บริการทั้งบุคคล กลุ่ม ชุมชน สังคม เป็นหลักในการตัดสินใจทุกกระบวนการ

- 5) ยึดมั่นในจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมทางการวิจัย มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

ความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม และสามารถเชื่อมโยงพลวัตของระบบสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองการปกครองที่มีผลต่อมนุษย์ในสภาวะแวดล้อมทางสังคม
- 2) มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- 3) มีความรู้ ความเข้าใจด้านวิธีวิทยาพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- 4) มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางวิชาชีพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น สังคม และวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเหมาะสม
- 5) มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานและบริการที่เหมาะสม

ทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความแตกต่างหลากหลาย ที่เชื่อมโยงกับสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง
- 2) สามารถบูรณาการองค์ความรู้ทางทฤษฎีหรือจากการวิจัย ทศนคติ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและภาคร่วมต่าง ๆ
- 3) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และเครื่องมือทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีทักษะในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตามในแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- 2) มีความรับผิดชอบต่อบุคคลและงานที่ได้รับมอบหมาย

การวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- 2) สามารถเลือกใช้กระบวนการวิจัยและเทคโนโลยีในฐานะเครื่องมือการปฏิบัติงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 3) สามารถนำเสนอและสื่อสารผลการศึกษาค้นคว้าหรือการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพบริการ
- 4) สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารทางสังคมเพื่อการพิทักษ์สิทธิและเสริมพลังให้กับกลุ่มเป้าหมาย

- 5) มีทักษะพื้นฐานในการรวบรวมข้อมูล/วิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการ

ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

- 1) มีทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ โดยยึดมั่นในจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- 2) มีทักษะพื้นฐานในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ
- 3) มีทักษะพื้นฐานในกระบวนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ กับกลุ่มเป้าหมายและบริบทแวดล้อมได้อย่างรอบด้าน
- 4) มีทักษะการปฏิบัติงานอย่างบูรณาการ และสามารถทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ตรงต่อเวลา และมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน รวมทั้งส่งงานต่างๆตามที่ได้รับมอบหมาย ตามกำหนดการที่มีร่วมกัน

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
การมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน	10
สอบกลางภาค	30
ค้นคว้าทำรายงานในประเด็นที่มอบหมาย (งานกลุ่มและนำเสนองาน)	30
สอบปลายภาค	30
รวม	100 คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
1 (11/01/67)	อธิบายและชี้แจงวิธีการเรียนการสอน การวัดผล หนังสืออ่าน ประกอบการเรียนการสอน และ กำหนดข้อตกลงร่วมกัน (*ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับ สวัสดิการสังคม และการศึกษา ในศาสตร์แขนงต่างๆ)	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
2 (18/01/67)	แนวคิด หลักการ และพัฒนาการ ของสวัสดิการสังคม	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
		ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		
3 (01/02/67)	แนวคิดรัฐสวัสดิการ	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
- (25/01/67)	งดบรรยาย วันสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วันที่ 25 มกราคม 2567 (หมายเหตุ : ให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในวันสถาปนาคณะ พร้อมกับมีมอบหมายงาน)			
4 (08/02/67)	แนวคิดเรื่องหลักสิทธิมนุษยชน	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น สื่อประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
5 (15/02/67)	สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ กับสวัสดิการสังคม	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
6 (22/02/67)	แนวคิดความเป็นธรรมทางสังคม	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
7 (29/02/67)	สอบกลางภาค 29 กุมภาพันธ์ 2567			
8 (07/03/67)	ระบบความมั่นคงทางสังคม	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
9 (14/03/67)	ระบบการคุ้มครองทางสังคม และ โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
10 (21/03/67)	แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ของมนุษย์	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
11 (28/03/67)	หลักการ บทบาท ความสำคัญ องค์ประกอบ และกลไกของ ระบบสวัสดิการสังคมต่อความ มั่นคงของมนุษย์และการพัฒนา มนุษย์	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
12 (04/04/67)	ปัจจัยระดับสากล ภูมิภาค และ ท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบ สวัสดิการสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน และกรณีศึกษา		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
13 (11/04/67)	การจัดการความเสี่ยงทางสังคม จากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และ ภัยพิบัติ	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน และกรณีศึกษา		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
14 (18/04/67)	กรณีศึกษาระบบสวัสดิการสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ใน ประเทศและต่างประเทศ	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน สื่อ ประกอบการสอน และกรณีศึกษา		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
15 (25/04/67)	-การนำเสนอผลงานกลุ่มของ นักศึกษา -สรุปบทเรียนการเรียนรู้ร่วมกัน	การนำเสนอผลงาน อภิปรายแลกเปลี่ยน ความเห็นร่วมกัน และ กรณีศึกษา		กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
ส่งรายงานวันที่ 29 เมษายน 2566 ก่อนเวลา 12.00 น.				
สอบปลายภาค 10 พฤษภาคม 2567 เวลา 09.00 – 12.00 น. (เช้า)				

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยวิธีการวัดผลที่ได้ระบุไว้ข้างต้น โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลแต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

100-80	79-70	69-60	59-50	49-40	39-30	29-20	ต่ำกว่า 20
A (4.00)	B+ (3.50)	B (3.00)	C+ (2.50)	C (2.00)	D+ (1.50)	D (1.00)	F (0.00)

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตัดสินตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

- 1) กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2538). นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2) กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2553). ทฤษฎีวิพากษ์ในนโยบายและการวางแผนสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- 3) กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (2564). การคุ้มครองทางสังคม: มาตรการของรัฐบาลไทยในการสนองตอบวิกฤติการณ์โควิด-19. วารสารธรรมศาสตร์, 40(1), 10-58.
- 4) ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. (2549) สวัสดิการสังคม ในมิติกินดี อยู่ดี มีสุข มีสิทธิ กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 5) พงษ์เทพ สันติกุล. (2556). สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในยุคสมัยโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- 6) ระพีพรรณ คำหอม. (2557). สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- 7) รัชรัฐรัมย์ ธรรมบุษดี. (2566). แต่ทุกต้นกล้าความฝัน : ประวัติศาสตร์ ทัศนศึกษา และเส้นทางต่อสู้สู่รัฐสวัสดิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน
- 8) สุรพล ปธานวนิช (2547). นโยบายสังคม : เส้นทางสู่รัฐสวัสดิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 9) มุลนิธิฟรีดริค เฮแบร์ท สำนักงานประเทศไทย. (2562). รัฐสวัสดิการกับสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : สยามปริทัศน์
- 10) Deacon, B. (2013). Global Social Policy in the Making: The Foundations of the Social Protection Floor. Bristol: Policy Press.
- 11) Hussein, S. (2022). Umbrellas for All: A Guide for Social Protection Tools and Programmes. Retrieved from <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/tunesien/19560.pdf>
- 12) Patel, L., Plagerson, S., Chinyoka, I. (2023). Handbook on Social Protection and Social Development in the Global South. Cheltenham: Edward Elgar.
- 13) Spicker, P. (2022). How to Fix the Welfare State: Some Ideas for Better Social Services. Bristol: Policy Press.
- 14) Spicker, P. (2017). Arguments for Welfare: The Welfare State and Social Policy. London: Rowman & Littlefield.

- 15) Spicker, P. (2000). *The Welfare State: A General Theory*. London: SAGE.
- 16) Garland, D. (2016). *The Welfare State: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- 17) Grave, B. (2014). *Historical Dictionary of the Welfare State*. 3rd edition. Maryland: Rowman & Littlefield.
- 18) Fraser, D. (1984). *The Evolution of the British Welfare State: A History of Social Policy Since the Industrial Revolution*. 2nd edition. London: Macmillan.
- 19) Anderson-Rodgers, D. & Crawford, K. F. (2018). *Human Security: Theory and Action*. 2nd edition. Lanham: Rowman & Littlefield.
- 20) Cohen, W. J. (Eds.), (1948). *Reading in Social Security*. Retrieved from <https://ia801504.us.archive.org/22/items/in.ernet.dli.2015.74622/2015.74622.Readings-In-Social-Security.pdf>
- 21) Kersbergen, K., & Vis, B. (2013). *Comparative Welfare State Politics: Development, Opportunities, and Reform*. Cambridge: Cambridge University Press.
- 22) Beland, D., Morgan, K. J., Obinger, H. & Pierson, C (eds.), (2021). *The Oxford Handbook of the Welfare State*. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press.
- 23) Greve, B. (2022). *Rethinking Welfare and the Welfare State*. Cheltenham: Edward Elgar.
- 24) Isakjee, A. (2017). *Welfare state regimes: a Literature Review*. IRIS Working Paper Series, No,18. Retrieved from <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-social-sciences/social-policy/iris/2017/IRIS-WP-18-2017UPWEB5.pdf>
- 25) Crafts, N. (2023). *The Welfare State and Inequality: Were the UK Reforms of the 1940s a Success?*. Institute for Fiscal Studies. Retrieved from <https://ifs.org.uk/inequality/wp-content/uploads/2023/01/The-welfare-state-and-inequality.pdf>
- 26) Holzmann, R., Benz, L. S., & Tesliuc, E. (2003). *Social Risk Management: The World Bank's Approach to Social Protection in a Globalizing World*. Washington, D.C.: World Bank. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/494981468762925392/pdf/302560SRMWB0Approachtosp01public1.pdf>
- 27) Jorgensen, S. L., & Siegel, P. B. (2019). *Social protection in an era of increasing uncertainty and disruption: Social risk management 2.0*. World Bank. Retrieved from <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/31812/Social-Protection-in-an-Era-of-Increasing-Uncertainty-and-Disruption-Social-Risk-Management-2-0.pdf>

10.2 เอกสารอื่นๆ Other materials

- 1) กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (2563). การคุ้มครองทางสังคมถ้วนหน้า: แนวทางบนพื้นฐานสิทธิผู้การสนับสนุนรายได้พื้นฐาน, วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 50(1), 103-138
- 2) กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (2563). การจัดการความเสี่ยงทางสังคม 2.0: การเสริมสร้างการคุ้มครองทางสังคมที่เข้มแข็งสำหรับแรงงานแพลตฟอร์มในการบริการเรียกรถโดยแอปพลิเคชัน. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 32(1), 42-87.
- 3) นฤมล นิราทร, วิไลภรณ์ โคตรบึงแก, และ กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (2563). ครอบครัวที่อยู่ข้างหลังของแรงงานย้ายถิ่น: การคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนจนและเปราะบางในเขต Ou Chrov ประเทศกัมพูชา. วารสารธรรมศาสตร์, 39(3), 78-107.
- 4) วีระยุทธ กาญจน์ชูฉัตร (2020), ถอดบทเรียนรัฐสวัสดิการใน 3 กราฟ, The 101 World, Jan 22, 2020 <https://www.the101.world/welfare-state-3-graph/>
- 5) รัฐสวัสดิการทางเลือกสู่การสร้างคนให้เท่ากันในสังคม? <https://theactive.net/dataviz/welfare/>
- 6) Social Welfare Legislation: An Introduction Lawrence M. Friedman Stanford Law Review Vol. 21, No. 2 (Jan., 1969), pp. 217-247 (31 pages) Published By: Stanford Law Review https://www.jstor.org/stable/1227652?searchText=social+welfare&searchUri=%2Faction%2FdoBasicSearch%3FQuery%3Dsocial%2Bwelfare&ab_segments=0%2Fbasic_search_gsv2%2Fcontrol&refreqid=fastly-default%3A31ef0f4559118927019b06dcbf775dc0&seq=5
- 7) รัฐสวัสดิการเกิดขึ้นได้อย่างไร?: จากสงเคราะห์คนยากไร้ สู่สิทธิสวัสดิการที่ขาดไม่ได้ <https://www.the101.world/the-origin-of-welfare-state/>
- 8) พัฒนาการของระบบสวัสดิการในประเทศไทยจาก พ.ศ. 2475 ถึง 2543: ข้อสังเกตจากการศึกษาเปรียบเทียบทฤษฎีกับประสบการณ์ของประเทศไทย https://so05.tci-thaijo.org/index.php/thammasat_history/article/view/110966/86863
- 9) ILO. (2021). World Social Protection Report 2020-22: Social Protection at the Crossroads – in Pursuit of a Better Future. Retrieved from https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_817572/lang--en/index.htm
- 10) ILO, UNICEF, IOM, and UN Women. (2022). Thailand Social Protection Diagnostic Review. Retrieved from https://www.unicef.org/thailand/media/10826/file/Thailand%20Social%20Protection%20Diagnostic%20Review_EN.pdf
- 11) Briggs, A. (1961). The Welfare State in Historical Perspective. European Journal of Sociology/Archives europeennes de sociologie, 2(2), 221-258.
- 12) Standing, G. (2004). Globalization: Eight Crises of Social Protection. In Beneria, L. & Bisnath, S. (Eds.), Global Tensions: Challenges and Opportunities in the World Economy (pp. 92-110). New York: Routledge.
- 13) Standing, G. (2007). Social Protection. Development in Practice, 17(4-5), 511-522.

- 14) Barrientos, A. (2013). Social Protection. In B. Currie-Alder, R. Kanbur, D. M. Malone, & R. Medhora (Eds.), *International Development: Ideas, Experience, and Prospects* (pp. 217-232). Oxford: Oxford University Press.
- 15) Bonilla Garcia, A., & Gruat, J. V. (2003). *A Life Cycle Continuum Investment for Social Justice, Poverty Reduction and Sustainable Development*. Geneva: International Labour Office.
Retrieved from <https://www.ilo.org/public/english/protection/download/lifecycl/lifecycle.pdf>
- 16) Ortiz, I., Schmitt, V., De, L. (2019). *100 Years of Social Protection: The Road to Universal Social Protection Systems and Floors (Volume I: 50 Country Cases)*. Retrieved from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---soc_sec/documents/publication/wcms_669790.pdf
- 17) Schmitt, V., Nguyen, Q. A., & Engels, S. (2023). *100 Years of Social Protection: The Road to Universal Social Protection Systems and Floors (Volume 2: 52 Country Cases)*. Retrieved from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---soc_sec/documents/publication/wcms_894190.pdf
- 18) World Bank. (2018). *The State of Social Safety Nets 2018*. Retrieved from <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/e9d9681c-2e77-5950-9f0d-4f10ef3791a8/content>
- 19) International Labour Office. (2010). *Extending Social Security to All. A Guide through Challenges and Options*. Retrieved from https://www.ilo.org/public/libdoc/ilo/2010/110B09_262_engl.pdf
- 20) Gentilini, U., et al. (2022). *Social Protection and Jobs Responses to COVID-19: A Real-Time Review of Country Measures (Living Paper version 16, February 2, 2022)*. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/110221643895832724/pdf/Social-Protection-and-Jobs-Responses-to-COVID-19-A-Real-Time-Review-of-Country-Measures.pdf>
- 21) Nguyen, Q. A., Sanusi, A., Tsuruga, I., & da Cunha, N. M. S. (2019). *How to Extend Social Protection to Workers in Informal Employment in the ASEAN Region*. Retrieved from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_735512.pdf
- 22) Beveridge, W. (1942). *Social Insurances and Allied Services*. Retrieved from <https://web.archive.org/web/20140722140251/http://www.bl.uk/onlinegallery/takingliberties/staritems/712beveridgereport.html>
- 23) Beveridge, W. (1944). *Full Employment in a Free Society*. Retrieved from <http://pinguet.free.fr/beveridge44.pdf>

- 24) Clough, S. B., Moodie, T., & Moodie, C (eds.) (1969). Economic History of Europe: Twentieth Century. London: MacMillan.
- 25) Glenn, B. J. (2022). The American Welfare State: A Practical Guide. 2nd edition. New York: Routledge.
- 26) Friedrich Ebert Stiftung and Social Europe Publishing (Eds.), (2021). The Coronavirus Crisis and the Welfare State. Retrieved from https://www.socialeurope.eu/wp-content/uploads/2021/01/Dossier_Coronavirus-and_the_welfare-state.pdf
- 27) Rose, R. & Shiratori, R. (Eds.), (1986). The Welfare State East and West. New York: Oxford University Press.
- 28) Goodman, R. & White, G., & Kwon, H.-J. (Eds.), The East Asian Welfare Model: Welfare Orientalism and the State. London: Routledge.
- 29) Devereux, S., & Cuesta, J. (2021). Urban-Sensitive Social Protection: How Universalized Social Protection Can Reduce Urban Vulnerabilities Post COVID-19. Progress in Development Studies, 21(4), 340-360.

อื่น ๆ

- 1) "รัฐธรรมนูญใหม่ ที่มีรัฐสวัสดิการ เป็นหลักประกันคุณภาพชีวิตของประชาชน" เมื่อ 29 พ.ย. 2563 โดย iLaw. สืบค้นจาก <https://www.ilaw.or.th/node/5788>
- 2) สรุปร่างรัฐธรรมนูญ: สิทธิทางสาธารณสุข เพิ่มสิทธิมารดา คำว่า "สิทธิเสมอกัน" หายไป. สืบค้นจาก <https://www.ilaw.or.th/node/4190>
- 3) ปัญหารัฐธรรมนูญ 2560 : สวัสดิการที่ยังไม่ชัดเจน และเปิดช่องว่างกว่าฉบับก่อนๆ เมื่อ 23 ต.ค. 2563 โดย iLaw. สืบค้นจาก <https://ilaw.or.th/node/5772>
- 4) โกษม โกยทอง. (2565). รัฐสวัสดิการเกิดขึ้นได้อย่างไร?: จากสงครามคนยากไร้ สู่อสังการที่ขาดไม่ได้. สืบค้นจาก <https://www.the101.world/the-origin-of-welfare-state/>
- 5) ประชาไท. (2565). บำนาญแห่งชาติ: หมดเวลาของ 'รัฐสงเคราะห์' ถึงเวลา 'รัฐสวัสดิการถ้วนหน้า' สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2022/07/99394>
- 6) กสศ. (13 มกราคม 2566). เงินอุดหนุนเด็กเล็ก 2566 ไม่ใช่แค่ถ้วนหน้า แต่ต้องไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง. สืบค้นจาก <https://www.eef.or.th/child-support-grant/>
- 7) The Active. (7 กันยายน 2566). สวัสดิการเด็กเล็กถ้วนหน้าอยู่ไหน หลังไม่พบในร่างคำแถลงนโยบายฯ. สืบค้นจาก <https://theactive.net/news/welfare-20230907/>
- 8) ThaiPBS. เลือกลง "บอร์ดประกันสังคม" โอกาสเพื่อผู้ประกันตน. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=eI0YW7i4Y4E>